

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУСКИ ЕЗИК ЗА ПОСТИГАНЕ НА НИВО А2 (ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Обучението по руски език в първия гимназиален етап на средната образователна степен е насочено към овладяване на основни знания, умения и отношения, свързани с изграждането на комуникативните компетентности на ученика и с общуването.

Тази учебна програма е приложима за VIII, IX и X клас без интензивно и без разширено изучаване на руски език, при което учениците започват обучение по руски език в VIII клас и в края на X клас се очаква да постигнат ниво А2 по Общата европейска езикова рамка. Тази учебна програма е приложима и за изучаване на чужд език в IX, X, XI и XII клас, обучението по който започва в IX клас и в края на XII клас се очаква учениците да постигнат ниво А2 по Общата европейска езикова рамка. Програмата позволява гъвкаво прилагане на изискванията за постигане на описаното ниво на знания и умения по руски език в съответствие с училищния учебен план.

Тематичните области, езиковите средства, устните и писмените речеви дейности в програмата са съобразени с интересите, възрастовите особености и опита на учениците. Програмата следва спираловидния принцип на повторемост и постепенно разширяване на знанията, уменията и компетентностите, отнасящ се за всеки следващ клас през целия етап на обучение.

Очакваните резултати по четирите умения: слушане, четене, говорене и писане се основават на Приложение № 2 към чл. 6, ал. 1, т. 2 от Наредба № 5 от 30 ноември 2015 г. за общообразователната подготовка.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Таблица с декомпозирани стандарти

СЛУШАНЕ	ЧЕТЕНЕ	ГОВОРЕНЕ	ПИСАНЕ
<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общо съдържанието и да извлича най-същественото в кратки послания, обяви, съобщения, произнесени с ясна дикция и нормално темпо на речта, стандартно произношение и характерна за езика интонация; • да разбира често 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общо съдържанието и да извлича основна информация в ограничени по обем текстове на стандартен език по познати теми и включващи позната лексика и изучавани граматични структури, като при необходимост ги препрочита; 	<p>Ученикът може при диалогична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да общува във всекидневни ситуации, които изискват пряк обмен на информация по познати теми; • да установява контакт при изпълнението на лесни и обичайни задачи и дейности; • да участва в разговор, дори и да не разбира изцяло всичко, разчитайки на помощта на събеседника; • да говори сравнително гладко, макар и 	<p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да формулира кратки съобщения и бележки по зададена тема; • да попълва CV - Europass; • да води обикновена лична кореспонденция, да пише писмо или електронно писмо с цел покана или молба, извинение, отказ, благодарност, използвайки несложни изрази и връзки; • да довършва текст по дадени

<p>употребявана лексика и изрази по познати теми;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да проследява кратък разговор между носители на езика, като идентифицира лицата, темата на разговора, изразените мнения и чувства; • да разбира общата информация в ограничени по обем, несложни текстове; • да разбира основното от информацията от средствата за масово осведомяване според личните си интереси; • да разбира конкретни подробности, които носят важна информация в ограничени по обем, несложни текстове; • да използва компенсаторни стратегии. 	<ul style="list-style-type: none"> • да се ориентира и да открива необходимата полезна информация в обяви, проспекти, реклами, менюта, разписания, указания и други; • да разбира кратки лични писма, покани и електронни съобщения, като определя изразените в тях намерения и чувства; • да разбира конкретни подробности от несложни текстове, съобщения, указания и информация; • да ползва илюстративен материал или компенсаторни стратегии. 	<p>бавно, с паузи, по познати теми, , граматически коректно, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да използва компенсаторни стратегии. <p>Ученикът може при монологична реч:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да прави кратко описание по познати теми; • да разказва за себе си, за настоящата си и предходна дейност, както и за бъдещи планове и намерения; • да изразява накратко лична преценка или мнение по позната тема; • да говори сравнително гладко, макар и бавно, с паузи, граматически коректно, с произношение и интонация, ненарушаващи разбирането; • да използва компенсаторни стратегии. 	<p>начало и/или край;</p> <ul style="list-style-type: none"> • да съставя текст по опорен материал (картини, снимки, реклами и др.) и по опорни точки; • да описва накратко събитие от личния си житейски опит; • да пише кратък текст с изразена лична преценка, да съобразява вида, структурата и съдържанието на текста с поставената задача.; • да употребява сравнително разнообразна и уместна лексика и да се съобразява с изучените граматични и правописни норми на руския език.
---	--	--	---

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Тематични области	Очаквани резултати (компетентности по четирите основни умения: слушане, четене, говорене и писане)	Нови знания
<p><i>Необходимо е да има елементи и/или отделна рубрика, свързани с културата на Русия и рускоезичния свят, както</i></p>	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да разбира общо съдържанието и схваща най-същественото в кратки послания, обяви, съобщения, свързани с изучаваните тематични области; 	<p>ГРАМАТИКА</p> <p>Грамматичният материал се въвежда поетапно, като се прилагат индуктивен подход и връзка със знанията на учениците по роден език и особеностите на руския, за да се преодолее интерференцията.</p>

и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие с активно приложение на ИКТ в клас. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.

I. Аз и другите

- Лична информация
- Семейство и приятели
- Външен вид, облекло, характер
- Образование и интереси

II. Светът около мен

- Моят дом, моето родно място
- Моето училище – учебни предмети и дейности
- Професии

III. Всекидневие

- Моят ден
- Свободно време
- Любими занимания
- Храни и напитки
- Пазаруване и мода
- Транспорт

IV. Здраве и здравословен

- да разбира често употребявана лексика и изрази, свързани с изучаваните тематични области;
- да разбира диалози, свързани с изучаваните тематични области;
- да разбира основната информация от кратки, адаптирани текстове от оригинални източници (реклами, проспекти, разписания), свързани с изучаваните тематични области;
- да разбира основната информация от средствата за масово осведомяване;
- да проследява кратък разговор между носители на езика, като идентифицира лицата, темата на разговора, изразените идеи, мнения, чувства.

ЧЕТЕНЕ

Ученикът може:

- да разбира и извлича основната информация и най-съществените подробности от кратки писма, покани и електронни съобщения по изучаваните тематични области;
- да разбира и извлича информация и най-съществените подробности от ограничени по обем писмени текстове, написани на стандартен език, свързани с изучаваните тематични области;
- да разбира и извлича основната информация и най-съществените подробности от кратки текстове на стандартен език, като определя тема, основни моменти и действащи лица;
- да се ориентира и да открива необходимата полезна информация в реклами, менюта, разписания, указания и др.

ГОВОРЕНЕ

I. ФОНЕТИКА. ГРАФИКА

- Азбука
- Съотношение на звукове и букви;
- Произнасяне на гласни и съгласни в различни позиции;
- Употреба на *ъ* и *ь*.
- Редуване на гласните *о* и *е*.
- Корелация на твърди/меки и звучни/беззвучни съгласни;
- Основни редувания при съгласните (прилагателни имена, глаголна система).
- Правила на нормативно произношение в средно темпо на речта;
- Ударение и ритмика;
- Интонационни конструкции:
 - ИК 1 – завършено изказване;
 - ИК 2 – въпросително изречение с въпросителна дума;
 - ИК 3 – общ въпрос;
 - ИК 4 – съпоставителен въпрос със съюза *а*, изброяване.

II. МОРФОЛОГИЯ

1. Морфемна структура на думата

- Понятие за основа и окончание на думата в руския език;
- Разпознаване на корен, префикс и суфикс;
- Основни редувания на гласни и съгласни в корена при някои глаголи (*писать, пить, петь, брать* и др.);
- Словообразователни модели на съществителни, прилагателни, наречия, глаголи.

2. Съществително име

- Одушевени и неодушевени съществителни;
- **Род и число;**
- Понятие за падеж;
- Употреба в речта на основните падежни значения:

Именителен падеж

<p>начин на живот</p> <ul style="list-style-type: none"> • Части на човешкото тяло • Спорт и здраве • Здравословно хранене <p>V. Природа и екология</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Сезони, време, климат ○ Географски обекти ○ Растения и животни • Домашни любимци • Опазване на околната среда <p>VI. Моята родина и светът</p> <ul style="list-style-type: none"> • Русия и рускоезичният свят - обща информация • Пътуване • Празници и традиции 	<p>При диалогична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да установява контакт и да обменя информация, мнения и идеи при изпълнението на обичайни задачи и дейности в дома и в училище; • да общува във всекидневни ситуации, които изискват пряк обмен на информация по изучаваните тематични области; • да участва в кратък разговор по теми, свързани с неговия житейски опит; • да говори макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация ненарушаващи разбирането; • да прилага компенсаторни стратегии. <p>При монологична реч ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • да изразява чувства, мнение, одобрение, съгласие или несъгласие със събеседника; • да прави описания по изучаваните тематични области; • да разказва за себе си, за своето минало, настояще и бъдеще; • да разказва и да прави кратки коментари, свързани с изучаваните тематични области • да говори макар и бавно, с паузи, с произношение и интонация ненарушаващи разбирането; • да прилага компенсаторни стратегии. <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може :</p> <ul style="list-style-type: none"> • да попълва формуляр с подробни лични данни, напр. CV - Europass; • да пише текст, лично и електронно писмо по 	<ul style="list-style-type: none"> - субект на действието (<i>Иван пише.</i>); - обръщение (<i>Костя, открий окно.</i>); - факт, събитие (<i>Сегодня у нас физкультура</i>); - именна част в съставно именно сказуемо (<i>Мой папа – инженер.</i>); - назоваване, посочване на лице/предмет (<i>Это девочка. Вот ручка.</i>); - време (<i>Сегодня четверг.</i>). <p>Родителен падеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - за изразяване на принадлежност (<i>Это платье сестры.</i>); - за отсъствие на лице или предмет – в сегашно време (<i>У тебя нет билета. В кабинете нет компьютера</i>); - при сравнение (<i>Мария старше сестры.</i>); - за изразяване на неопределено количество с думите <i>много, мало (много рек)</i>; - за изразяване на количество с числителни бройни (<i>две машины, двадцать посетителей</i>); - за означаване на месец в дата (<i>Завтра седьмое января.</i>); - за означаване на дата (<i>Русские отмечают Рождество седьмого января.</i>); - за изразяване на обект с глагола желать (<i>Мы желаем вам счастья.</i>). <p><u>С предлози, изразяващи:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - лице, което притежава нещо: <i>у</i> (<i>У бабушки две сестры.</i>); - изходен пункт на движение: <i>с, из</i> (<i>Вера вернулась из школы.</i>); - краен пункт на движение: <i>до</i> (<i>Как доехать до вокзала?</i>); - място: <i>у</i> (<i>Он сидел у окна.</i>); <p>Дателен падеж</p> <p><u>Без предлог:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - за изразяване адресат на действието (<i>Катя звонит брату.</i>); - с глагола нравиться (<i>Сергею нравится спорт.</i>) - за обозначаване на възраст (<i>Антону 15 лет.</i>); - с наречията: <i>надо, нужно, можно, нельзя</i> (<i>Ивану нужно</i>
--	---	--

изучаваните тематични области;

- да създава писмен текст в съответствие с изучаваните тематични области, свързан с истории и случки от житейския си опит с помощта на опорни точки/въпроси.

През първата година на обучението учениците създават писмен текст с обем 60-80 думи, през втората година - текст с обем 80-100 думи и през третата година – текст с обем 100-120 думи.

срочно позвонить.)

С предлози, изразяващи:

- лице като цел на движението: *к (Больной пошел к врачу.);*
- място на движение (по повърхността): *по (Мы гуляли по городу.)=*

Винителен надеж

Без предлог:

- за изразяване обект на действието при преходни глаголи (*Дети смотрят фильм. Марина любит бабушку.);*
- с глагола *звать* (*Его зовут Олег, а ее Ирина.);*

С предлози, изразяващи:

- време (час, ден от седмицата): *в (Передача начинается в девять часов. В пятницу едем на экскурсию.);*
- направление с глаголите за движение: *в, на (Калина идет в аптеку.);*
- срок, период от време, след който се случва дадено събитие: *через (Фильм начинается через час.);*
- участие в някакъв вид игра (*Мы часто играем в футбол).*

Творителен надеж

Без предлог:

- с глаголите *быть, стать, работать* (*Я хочу быть врачом.);*
- с глаголите *увлекаться, заниматься, интересоваться, гордиться* (*Таня увлекается искусством.);*
- за изразяване оръдие на действието (*Анна чистит пылесосом).*

С предлози, изразяващи:

- съвместно действие: *с (Катя встречается с Николаем.);*
- място: *над, под, перед, за (Лист лежит под книгой).*

Предложен надеж

- за място: *в, на (Я живу в городе.);*
- за разкриване съдържанието на речта: *о/об (Ученики слушали рассказ о космосе.);*
- за обозначаване на транспортно средство: *на (Мы ехали на*

автобусе.);

- за обозначаване на време (месец, година): *в (У меня день рождения в январе).*

3. Прилагателно име

- Род и число на пълните прилагателни;
- Падежна система на пълните прилагателни;
- Съгласуване на пълните прилагателни имена със съществителните имена по род, число и падеж;
- Образуване на степени за сравнение на често употребяване прилагателни (проста сравнителна и сложна превъзходна);
- Употреба на активните кратки прилагателни *рад, готов, занят, должен, болен.*

4. Местоимение

● Значение, словоизменителна парадигма и употреба на:

-лични местоимения

- въпросителни – *кто, что;*

- Разпознаване и съгласуване със съществителни (където е необходимо) на:

- притежателни местоимения;

- възвратно местоимение *себя;*

- показателни местоимения – *этот, тот, это;*

- определителни местоимения (*самый, каждый;*);

- отрицателни местоимения с частицата *ни-* (*никто, ничто, никого, ничего*).

5. Числително име

- Числителни бройни до 1000 в именителен падеж;
- Числителни редни до 20 (*первый, десятый;*);
- Съгласуване на числителните редни със съществителните имена по род и число.

6. Глагол

- Инфинитив;

- Вид на глагола - свършен и несвършен;
- Време – сегашно, минало и бъдеще;
- Спрежение – I и II – употреба в речта;
- Възвратни глаголи (*встретиться, учиться, заниматься*);
- Глаголи за движение (*идти-ходить, ехать-ездить*,) без представка и с представките *в-, вы-, при-, у-, по-, от-, до-*;
- Императив на често употребявани глаголи;
- Управление на глагола – употреба в речта.

7. Наречие

Видове наречия за:

- време: *утром, зимой, часто, редко, иногда*;
- място и посока: *далеко, близко, здесь, там, туда, отсюда*;
- начин на действие: *плохо, хорошо, пешком, быстро*;
- въпросителни: *как, когда, где, куда, откуда*;
- количество и степен: *много, мало, очень*;
- предикативни: *надо, можно, нужно, необходимо*

8. Служебни части на речта

Значение и употреба на:

- предлози: *у, до, с, из,, к, по, в, на, через, над, под, перед, за, между, рядом с, о*;
- съюзи и съюзни думи: *и, а, но, или, что, тоже, чтобы, где, куда, который, поэтому, потому что*;
- частици: *не, ни, ну, ли, вот, даже, только*.

III. СИНТАКСИС

- Видове прости изречения:
 - съобщителни, въпросителни (с общ въпрос, с алтернативен въпрос), подбудителни;
 - утвърдителни и отрицателни;
 - двукомпонентни и еднокомпонентни без спрегаема глаголна форма.
- Видове сложни изречения:
 - сложни съчинени изречения със съюзите *и, а, но, или, тоже*,

		<p><i>не только...но и ...;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - сложни съставни изречения с подчинено • допълнително със съюзите <i>что, чтобы, кто, как, какой, где</i> (<i>Михаил сказал, что скоро вернется.</i>); • определително със съюзна дума <i>который</i> в ограничени конктрукции (<i>Я познакомился с мальчиком, который живет на втором этаже.</i>); • обстоятелствено за време със съюзна дума <i>когда</i> (<i>Я научился читать, когда мне было пять лет.</i>); • обстоятелствено за причина и следствие <i>потому что, поэтому</i> (<i>Нам весело, потому что завтра праздник.</i>). • Пряка и косвена реч. Съюзи и съюзни думи за връзка; • Неутрален словоред в изречението. <p>ЛЕКСИКА</p> <p>Включва основни лексикални единици, необходими за несложна комуникация по предвидените от програмата тематични области.</p> <p>Основни тематични групи на лексиката:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Лична информация (име, възраст, дата и място на раждане, националност, местоживеене) • Роднински връзки • Описание на външен вид и някои черти от характера • Интереси (книги, изкуства, кино, театър, медии, интернет, социални мрежи и др.) • Взаимоотношения, чувства, емоции <ul style="list-style-type: none"> • Описание на дома • Учебни предмети • Всекидневни дейности • Растения и животни • Домашни любимци • Части на човешкото тяло • Здравословно състояние, основни понятия (напр. здрав, болен)
--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> • Спорт, видове • Здравословно хранене • Основни хранителни продукти (плодове, зеленчуци, месо, тестени продукти и др.) • Облекло. Мода • Транспорт и ориентиране • Моята бъдеща професия • Пазаруване • Астрономично време – час и дата, метеорологично време – напр.: вятър, дъжд, сняг, слънце; сезони • Опазване на околната среда • Националности, езици, • Пътуване (напр.: държави, градове, села, остров, море, планина, езеро) <p>Елементи от речевия етикет: поздрав, обръщение, представяне, запознаване, сбогуване, извинение, съгласие/ несъгласие, инструкции, съвет, препоръка, благодарност, молба, покана, поздравление, пожелания за празници.</p>
--	--	--

ХОРАРИУМ ПО УЧЕБЕН ПЛАН	VIII клас	IX клас	X клас
Годишен брой часове	144 часа	72 часа	72 часа

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ВСЯКА УЧЕБНА ГОДИНА

За нови знания	до 50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	до 45%
За контрол и оценка	до 5%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Текущи оценки за учебен срок в:	VIII клас	IX клас	X клас
Устни изпитвания и участие в работа в клас	минимум 3 оценки	минимум 2 оценки	минимум 2 оценки
Писмени домашни работи	минимум 2 оценки	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Класни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
Контролни работи	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка

Работа по проекти	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка	минимум 1 оценка
-------------------	------------------	------------------	------------------

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Програмата дава възможност на учителя да прилага различни подходи, методи и стратегии на обучение за стимулиране на индивидуалното развитие на учениците и самостоятелност при учене, както и насърчаване на мотивацията им в перспективата на ученето през целия живот.

Обучението по руски език дава възможност ученикът:

- да развие езикови, социокултурни и ключови компетентности;
- да прилага на практика изучавания език: да чете, да разбира устна реч, да общува, да се изразява в писмена и устна форма;
- да изгради положително отношение към изучаването на руски език и култура.

ПОДХОДИ И МЕТОДИ ПРИ ОБУЧЕНИЕТО ПО РУСКИ ЕЗИК

В процеса на обучение се поставя акцент върху:

- лично-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- комуникативен подход с акцент върху практическата насоченост на обучението;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, правна, естетическа, физическа, култура на труда, на общуването и за развиване на творчески умения и независимо мислене на учениците;
- принципа на преподаване от лесно към трудно, от изучено към ново, като работата се базира на личния опит и изучаването по другите учебни предмети, като новият материал се съпоставя с изучения;
- *интегрираното изграждане на четирите езикови умения с превес на устната реч;*
- използването на руски език като език на общуването в клас (родният се използва при необходимост);
- изграждането на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение, както и на чувство за национална идентичност при поднасяне на социокултурната информация за Русия и рускоезичния свят.

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ НА ЧУЖДИ ЕЗИЦИ	интегрирано изграждане на четирите езикови умения: слушане, говорене, четене и писане чрез разбиране и съставяне на устни и писмени послания, разбиране и изразяване на мисли, факти, мнения, чувства и отношения както в устна, така и в писмена форма в предвидими и познати ситуации; използване на помощни материали и техника
КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА	обогатяване на лексиката и осмисляне на отделни граматически категории, развиване на усет за правилен избор на езикови форми, подходящи за конкретен контекст,

БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК	връзка с учебен предмет български език и литература .
МАТЕМАТИЧЕСКА КОМПЕТЕНТНОСТ И ОСНОВНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ПРИРОДНИТЕ НАУКИ И НА ТЕХНОЛОГИИТЕ	дейности за запознаване с основни математически действия и концепции и с основни принципи и методи на природните науки и технологиите, както и отражението им върху природната среда, връзка с изучавания материал по учебните предмети математика, природни науки .
ДИГИТАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ	използване на системи за електронно обучение в часовете по руски език за развиване на езикови умения чрез ИКТ, връзка с учебен предмет информационни технологии .
УМЕНИЯ ЗА УЧЕНЕ	натрупване на знания и опит за осъзнаване на необходимост от мотивирано учене и необходимост от постоянно самоусъвършенстване чрез: <ul style="list-style-type: none"> • ролеви игри и симулации; • самостоятелни задачи, отговарящи на индивидуалните интереси на учениците; • представяне на съчинения, стихотворения, песни и пиеси; • работа по проекти и презентации; • дидактически игри в устна или писмена форма (съставяне на фрази, истории с определени думи, групиране на думи, кръстословици, и т.н.); • извънкласна дейност, обвързана с учебния процес (посещения на кино, театрални или оперни постановки на руски език, или свързани с културния контекст на рускоговорящите страни, изложби, уроци изнесени сред природата и свързани със заобикалящата среда, участие в училищни и извънучилищни проекти, представления, тържества, срещи с носители на езика и др.); • използване на съвременни и класически средства за обучение: аудио-и мултимедийни материали; печатни материали (разкази, комикси, откъси от книги, проспекти, брошури и др.); • електронно обучение (образователен софтуер, онлайн ресурси), връзка с всички учебни предмети.
СОЦИАЛНИ И ГРАЖДАНСКИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	участие в екипни проекти и индивидуални дейности, възпитаване в норми на поведение и изграждане на ценностна система и гражданско самосъзнание; осмисляне на националната културна идентичност чрез опознаване културите на другите народи, връзка с всички учебни предмети .
ИНИЦИАТИВНОСТ И ПРЕДПРИЕМЧИВОСТ	работа в екип и изпълнение на индивидуални задачи, приучаване към спазване на срокове, развиване на новаторско мислене и приемане на нови идеи, връзка с всички учебни предмети .
КУЛТУРНА КОМПЕТЕНТНОСТ И УМЕНИЯ ЗА ИЗРАЗЯВАНЕ ЧРЕЗ ТВОРЧЕСТВО	дейности за опознаване на националната култура в контекста на световното и европейското културно наследство, проекти, творчески инициативи, участие в постановки, празници и др., посветени на България и на страните на изучавания език,

	и за развиване на креативност, връзка с учебните предмети български език и литература, музика и изобразително изкуство.
УМЕНИЯ ЗА ПОДКРЕПА НА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ И ЗА ЗДРАВΟΣЛОВЕН НАЧИН НА ЖИВОТ И СПОРТ	дейности, формиращи навици за природосъобразен и здравословен начин на живот, положително отношение към световното и националното културно наследство, връзка с учебния предмет физическо възпитание и спорт.